

Miniordbog

A

Akkreditering: statslig anerkendelse af en virksomheds kompetencer. Formålet er at øge tilliden til virksomhedens ydelser.

AMIR: arbejdsmiljørepræsentant.

Assertion: at kunne udtrykke sig klart med respekt for sig selv og den anden, så der hverken er en taber eller vinder efter dialogen. At være assertiv er modsætning til at være fjendtligt indstillet (anvende magt) og til at underlægge sig en anden.

Audit: kvalitetsvurdering på baggrund af patientforløb.

Autorisation: fuldmagt, godkendelse. At autorisere betyder at bemyndige, at give gyldighed, at godkende.

B

Bisidder eller partsrepræsentant: en frivillig eller udpeget person der støtter borgeren ved møder, fx med offentlige myndigheder. Det sker for at sikre, at borgeren får sagt det, han ønsker, og at borgeren forstår, hvad man aftaler på mødet.

Byråd eller kommunalbestyrelse: folkevalgt gruppe af politikere, der styrer kommunens virksomhed. Byråd kan lige så vel kaldes for kommunalbestyrelse.

D

DDKM: Den Danske Kvalitetsmodel. Modellen beskriver arbejdsprocessen i kvalitetsarbejdet i sundhedssektoren. Fokus i DDKM er på standarder for nogle generelle processer, som alle indlagte patienter skal igennem, og nogle standarder for specifikke sygdomme. Der er også standarder for alt, hvad der vedrører god drift af et hospital. Du kan se DDKM på www.ikas.dk.

Delegere: at give beføjelser til at gøre noget.

Dilemma: situation med flere valgmuligheder, der udelukker hinanden, og som hver især giver vanskeligheder.

E

Ekstern bedømmelse: en bedømmelse af personer uden tilknytning til arbejdspladsen.

Etik: læren om, hvad der er rigtige og forkerte handlinger. Grundlæggende regler for god menneskelig adfærd, hvor man tager hensyn til andre. Etisk Råd skriver: "Etik er noget, man kan blive klogere på ved at diskutere med andre. Andre kan nemlig forlange, at man begrunder sine etiske vurderinger."

F

Forvalte: at administrere, at tage vare på.

Funktionsbeskrivelse: en præcis beskrivelse af et jobs arbejdsopgaver og de kvalifikationer, der kræves for at udføre funktionen.

H

Hospitalsinfektion: en infektion, patienten har fået under indlæggelsen.

I

Implementering: indførelse. Virkeliggørelse.

Indikatorer: de forhold, som vi vil vurdere ud fra. Betyder egentlig "tegn på".

Inhabilitet: uegnet, uduelighed.

Instruks: en speciel form for retningslinje, der skal overholdes. Instrukser kan fx handle om, hvordan man foretager en sikker identifikation af en borger eller patient. Instrukser kan gælde, når opgaver, der typisk varetages af én faggruppe, i specielle situationer må varetages af andre.

Integritet: helhed eller enhed.

K

Kriterier: en beskrivelse af, hvad der anses for god kvalitet, dog ofte på et overordnet niveau. Der kan være flere

indikatorer, der skal vurderes. Indikatorer er tegn på, at kriterierne er opfyldt.

Kryptere: hemmeligholde information, fx ved at omdanne den oprindelige information til information, der er ulæselig for andre end modtageren.

Kompatibel: forenelig. Ordet bruges her om computerprogrammernes evne til at "forstå hinandens sprog". Når programmerne ikke er kompatible, kan man ikke læse journaler m.m., der er modtaget fra en samarbejdspartner.

Konflikttrappen: model af en trappe, der viser konflikters udvikling. Modellen giver efterfølgende redskaber til at håndtere en konflikt hensigtsmæssigt.

Kontinuerlig pleje: sammenhængende pleje. Når der opstår komplikationer, eller ved svær sygdom, er der behov for at kunne observere patienten fortløbende og med korte mellemrum og at kunne gribe ind med relevante handlinger straks.

Kronologisk: notaterne skrives i samme rækkefølge, som det, man skriver om, er foregået.

Kvalitet: her dygtighed. I forbindelse med arbejdet med kvalitet i sundhedssektoren siger det noget om, i hvilken grad ydelsen lever op til de forventninger, man har til den.

Kvalitetssikring: at arbejde systematisk med at vurdere de ydelser, som patienter og borgere får tilbudt i sundhedssektoren. Man vurderer typisk ydelsen til en gruppe patienter. Formålet er at fastholde eller udvikle kvaliteten af ydelserne.

L

Leverandør: her betyder det en person eller et firma, der leverer en ydelse til kommunen (køber).

Lærebogspatient: et udtryk for den generelle patient ifølge lærebogen. Virkelighedens borgere og patienter er sædvanligvis mere komplekse. Ud over de individuelle forskelle, der altid er, har mange indlagte mere end én diagnose.

M

Mindsteindgrebsprincip: mindst indgribende løsning skal altid have første-prioritet.

Myndighedsperson: en person der har magt til at handle og beslutte for andre.

P

Patientombud: en samlet indgang for patienter som ønsker at klage over den faglige behandling i sundhedssektoren.

Pda: Personal digital assistant. Håndholdt computer.

Procedurebeskrivelse: en specifik beskrivelse af, hvorledes en konkret handling skal udføres korrekt, fx den korrekte udførelse af sårpleje eller pleje af borgere eller patienter med blærekateter.

Proces: de handlinger, der skal udføres.

R

Rammeaftale: regional aftale, der omfatter faglig udvikling, styring og koordinering til borgerne.

Respekt: agtelse eller anseelse.

Retningslinjer: her er det en beskrivelse af, hvad den anbefalede pleje og behandling skal indeholde samt formål, omfang, organisation og ansvar for ydelsen.

Retssikkerhed: juridisk regulering, der sikrer borgerens rettigheder.

S

Sanktion: her er det en straf til at regulere adfærd.

Signere: at underskrive. Man bekræfter med sin underskrift, at man er den person, der har skrevet notatet. Det mest almindelige er, at ledelsen tildeler hver ansat initialer, der kun anvendes af denne person.

Standard: antal forløb angivet i %, der skal leve op til standarden for, at det er tilfredsstillende.

Struktur: forhold i organisationen eller konkrete ting, der skal være til stede, så rammerne for at opnå den ønskede kvalitet er i orden (fx højdestilbare senge eller kurser til personalet).

Sundhedsteknologi: teknologi der retter sig mod sundhedsområdet og understøtter forebyggelse, diagnose, pleje, behandling og rehabilitering.

Surveyor: en sundhedsfaglig person, der indgår i et korps, som gennemfører eksterne surveys i sundhedssektoren efter Den Danske Kvalitetsmodel (DDKM).

V

Velfærdsydelse: kan være en række sociale ydelser, men også uddannelse, offentlig børnepasning, sygdomsbehandling m.m. Den danske velfærd finansierens hovedsagelig via skatten. Stat, regioner og kommuner er ansvarlige for velfærdsydelserne.

Visitation: visitation i kommunen er en tildeling eller justering af kommunale ydelser til borgere på baggrund af en behovsvurdering. Visitation på sygehus er en fordeling af patienter til forskellige behandlinger eller sygehusafdelinger.

Visitor: en person i kommunen der tildeler kommunale ydelser til borgere efter en behovsundersøgelse.

Værdighed: begrebet anvendes om en persons udstråling og om en persons evne til at bære stor modgang i livet.